

مجله کاربرد سیستم اطلاعات جغرافیایی و سنجش از دور در برنامه ریزی، دوره ۹، شماره ۲، تابستان ۹۷

دستیابی به توسعه پایدار هوشمند با تأکید بر شهر خلاق با استفاده از GIS (مطالعه موردی: اصفهان)

بهرام آزادبخت^۱، مژگان رضائی^۲

تاریخ پذیرش: ۹۷/۰۵/۲۸

تاریخ دریافت: ۹۷/۰۴/۲۵

صفحات: ۴۶-۳۲

چکیده:

شهر همانند یک موجود زنده است اما شبیه به یک درخت نیست این مکان مقدس که در قران کریم خداوند برآن قسم یاد کرده است محلی است برای زیستن انسان‌ها پس لاجرم توجه برآن می‌تواند رضایت انسان‌های ساکن در آن را محقق سازد و این امر تحقق نخواهد یافت مگر با بنا ساختن زیر ساخت‌های لازم که خود از عوامل رسیدن به توسعه پایدار بوده اما اینکه دقیقاً از کجا و به شیوه‌ای و با چه هدفی می‌باشد این مهم را مدیریت نمود مهمترین سؤال پژوهش حاضر را رقم می‌زند؛ از این رو برای پاسخ به این سؤال مهم به سراغ منابع کتبخانه‌ای رفتیم، به این نتیجه رسیدیم که شهر تهران بیش از توان اکولوژیکی خود جمعیت را در دل خود جای داده است و این امر منجر به تنوع فرهنگی در شهر تهران و همینطور نبود آموزش لازم فردی و اجتماعی و بهره‌برداری از آن و همچین نبود آموزش لازم در نیل به حقوق شهر و نویز از مهمترین مسائلی که پایتخت ایران با آن دست و پنجه نرم می‌کند و از این رو است که مشکلات فراوانی در حوزه های همچون حمل و نقل، زیباسازی، کودکان، سالمدان و... در آن به چشم می‌خورد که مسائل ذکر شده هدف اصلی پژوهشگر را بیش از بیش روشن می‌سازد. شهر خلاق، شهری است که بعد از قرار گرفتن بر روی محور اعتقادی محكم، به دنبال پیاده کردن اصول طراحی شهری مناسب برای تمامی اقسام جامعه باشد و هر چقدر مردم نسبت به اصول اخلاق اجتماعی پایین‌تر باشند در واقع حسن روابط اجتماعی بیشتر خواهد بود و به دنبال آن جامعه‌ی سالم تر، پویاتر شکل خواهد گرفت و این شهر سالم و امن می‌تواند ایده پردازی نماید و پدیدآورنده شهری خلاق باشد. در این بین با استفاده از روش ویکور به این نتیجه رسیدیم که شهرهای تهران، رشت و اصفهان در این امر پیشرو بوده اند و پژوهشگر با تکیه بر نرم افزار **S-GIS** این مطلب را بصیری سازی نمودیم.

وازگان کلیدی: توسعه پایدار، شهر اخلاق محور، شهر تهران، تنوع فرهنگی، شهر خلاق

Azadbakht142@yahoo.com

^۱ استاد گروه جغرافیا دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی(ره)، شهری، تهران، ایران

^۲ دانشجو دکتری، جغرافیا برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی(ره)، شهری، تهران، ایران Mojgan_rezaei20@yahoo.com

داشت که جسم آن کارکرد خود را به درستی انجام دهد. مطابق آماری که اخیراً منتشر شد، تهران جزو خشن‌ترین شهرهای دنیا معرفی شده است. این موضوع مؤید این است که در تهران شرایط درخور و مناسب به لحاظ اخلاق شهروندی و فرهنگ عمومی نداریم. بخشی از این مسئله به آموزش شهروندان باز می‌گردد؛ قوانین و مقررات راهنمایی که ما در کشور داریم در تمام دنیا یکسان است، اما دلیل اینکه همین قوانین در جامعه ما رعایت نمی‌شوند به نهادینه نشدن این مقررات در میان مردم مربوط است. توجه به آموزش بهمنظور نهادینه کردن قوانین و اخلاق شهروندی بسیار حیاتی است. این در واقع یک کار عمیق فرهنگی خواهد بود که در کوتاه‌مدت به ثمر نخواهد نشست و نیازمند یک پروسه زمانی نسبتاً طولانی است. تصور اینکه وظیفه ارتقای اخلاق شهروندی صرفاً بر عهده شهرداری است، اشتباه است. در این میان همه دستگاه‌های دولتی و حکومتی که در امور فرهنگی، اجتماعی و آموزشی فعالیت دارند باید در هماهنگی با یکدیگر به این امر اهتمام بورزند؛ که در رأس آن آموزش و پرورش قرار دارد که متولی این امر یعنی دولت از طریق گنجاندن واحدهای درسی و آموزش آنها در مدارس می‌تواند نقش مؤثری در جهت تقویت اخلاق شهروندی ایفا کند. نقش خود شهروندان و سمن‌ها حتی مهم‌تر از دستگاه‌های دولتی است که می‌توانند به صورت خودجوش خلاهای فرهنگی را پر کرده و به نیازهای جامعه پاسخ بگویند. شهرداری تهران هم نخستین گام‌ها را در این زمینه برداشته است؛ تعیین و انتصاب یک مسئول به ریاست کارگروه موسوم به اخلاق شهروندی و ماموریت تدوین منشور اخلاق شهروندی از جمله اقداماتی هستند که نشان می‌دهد مجموعه جدید مدیریت شهری تهران توجه ویژه‌ای به مسئله اخلاق شهروندی و بهطور کلی روح و روان شهر

۱- مقدمه

برای توسعه اخلاق شهروندی باید بیش از هر چیز به محبت، ایثار، فداکاری و عاطفه شهروندان توجه کرده و آن را تقویت کنیم. همانطور که در چکیده پژوهش حاضر به این مهم تأکید شد شهر هم دارای روح است و هم جسم؛ نگاه تکبُعدی و سختافزاری به شهر طی سال‌های گذشته، اخلاق شهروندی را دچار آسیب‌های جدی کرده است. در این رابطه، از معصومین علیهم السلام حدیث داریم با این مضمون که تأکید دارند؛ وقت خود را به ۳ قسمت تقسیم کنید و یک قسمت آن را به تفریحات سالم اختصاص دهید و قوام آن دو بخش دیگر هم در گرو وجود تفریحات سالم در زندگی انسان‌ها خواهد بود. بر این اساس مدیران شهری باید به این مهم توجه داشته باشند که فضاهای مناسبی را برای روح و روان شهروندان و تفریحات سالم آنها در نظر بگیرند. تا ذهن و جسم انسان‌های ساکن در آن احساس رضایت داشته باشد واقعیت این است که شهراخلاق محور شهر شاد محسوب می‌شود و شهر خلاق پایه و اساس شهر خلاق بشما می‌آید. برخی معضلات شهری مانند ترافیک و آلودگی موجب شده که اخلاق شهروندی به شدت دچار آسیب بشود؛ برای مثال آستانه تحمل شهروندی که در شرایط ترافیک گرفتار شده و با ضيق زمان در رسیدگی به امور شخصی خود مواجه است، کاهش پیدا می‌کند و مباحثی نظیر از خودگذشتگی، ایثار و اخلاق زیر پا گذاشته می‌شود و بالطبع حقوق دیگران هم نادیده گرفته و پایمال می‌شود. مدیران شهری باید توجه داشته باشند که شرایطی را در شهر ایجاد کنند که شهروندان تا حد امکان در چنین شرایطی قرار نگیرند. بر همین اساس، باید تأکید کرد که جسم و روح شهر دو مقوله مجزا نیستند؛ روح شهر زمانی در وضعیت سالم قرار خواهد

ساختن انسان در لذت‌های مادی و حیوانی فراهم، و از این طریق جوامع بشری را با خطر ویران‌گر نابودی ارزش‌های معنوی و اخلاقی مواجه ساخته است. این امر می‌تواند زیان‌های جبران‌ناپذیری را در زندگی فردی و اجتماعی انسان داشته باشد. بر این اساس، توجه به اخلاق شهروندی برای حفظ کیان جامعه امری حیاتی خواهد بود، خداوند انسان را موجودی اجتماعی آفریده است که در اجتماع از همه مواهب بهره‌مند باشد: «هو الذى خلق لكم ما فى الأرض جميعاً» و در عین حال که به حقوق و وظایف انسان نگاه همه جانبه‌ای دارد، کرامت و فضائل انسانی را عوامل مهم در جهت بازدارندگی از انحراف و یک اصل ضروری و عاملی مهم برای رشد، تعالی و سعادت شهروند می‌داند(بخارائی، ۱۳۹۶). شهر اخلاق محور می‌تواند یکی از پایه‌ها و اصل ایجاد شهر خلاق باشد چرا که شهر خلاق در پی رفع موانع و برای ایجاد یک سرزنشگی دوواره ظهور پیدا می‌کند و با توجه به اندیشه و ساکنین آن رشد و توسعه می‌یابد متأسفانه آمارها حاکی از این مطلب است که شهر تهران در بین ۱۴۰ شهرهای جهان تنها توانسته رتبه ۱۳۲ را به خود اختصاص دهد که این نتیجه نشان دهنده این است که راه بسیار طولانی برای دستیابی به شهر خلاقی که فاکتورهای لازم را برای رسیدن به توسعه پایدار دارد وجود دارد و بر محققین این امر در حوزه مدیریت شهری است تا با شناخت موقعیت اکو لوزیکی، شرایط اقلیمی، سیاسی و فرهنگی هر جامعه‌ای در پی رفع موانع و خلق شهرهای پویا همچون شهرهای خلاق، دانش بنیان، شاد، کودکان، کهنسالان و... در جهت افزایش کیفیت زندگی و افزایش زیست پذیری برآید اما علاوه بر مدیران شهری این امر وابسته به احساس نیاز از سوی دولتمردان و سرمایه‌گذاری در این امر مهم می‌باشد. به صورت کلی شهر

داشته و خواهد داشت. (بخشی از سخن رانی شهردار وقت تهران(همشهری ۱۱ آذر ۱۳۹۶، کد مطلب 391119) لازم ذکر است به طورکلی به هر میزان فردگرایی خودخواهانه در جامعه بیشتر، میزان سرمایه اجتماعی و در نتیجه میزان رعایت اخلاق شهروندی در رفتار شهروندان کمتر خواهد بود. همچنین نتایج حاصله حاکی از آن است که که بین پایگاه اجتماعی - اقتصادی و رعایت اخلاق شهروندی رابطه معنادار وجود دارد، این در حالی است که منطقه سکونت تأثیری بر میزان رعایت اخلاق شهروندی نداشته است.(گودرزی، ۱۳۹۰)

۲- بیان مسئله

همانطور که از عنوان این بخش بر می‌آید سعی برآن است تا دغدغه ذهنی پژوهشگر را از پرداختن به موضوع پژوهش روشن گردد، پس ضروری است که به این مهم اشاره گردد که شهر خلاق هم نیازمند زیر ساخت‌های لازم توسط مدیران شهری است و هم آموزش شهروندان ساکن در آن و هرچه این موضوع در دسترس تر باشد می‌توان ادعا کرد که شهر مذکور هم اخلاق محور است و هم شهری است خلاق و هم توانسته قدم در جهت رسیدن به توسعه پایدار بردارد خوشبختانه اکثریت ساکنین شهر تهران به دین مبین اسلام گرایش داشته و در اسلام بهره بردن از اصول اخلاقی بسیار مورد تأکید است هرچند اخلاق از مهم‌ترین حوزه‌های مورد تأکید همه ادیان آسمانی است و همواره یک قلمرو مهم در زندگی اجتماعی و معرفتی فرد شناخته می‌شود و یک ضرورت برای جامعه است. پیشرفت شتابان علوم تجربی و توسعه فناوری طی چند دهه گذشته، ضمن بهره‌مندی بشر از آثار مثبت آن، امکانات متنوعی را در ابعاد مختلف برای متمرکز

شهری را دارا هستند. در صورت فراهم بودن شرایط برای بالفعل شدن استعداد های بالقوه فرهنگی قطعاً شهرهای ایرانی قادر خواهند بود در رقابت با سایر شهرهای دنیا گام های مؤثری برای تحقق شهر خلاق ایرانی اسلامی بردارند. این تحقیق با روش توصیفی و تحلیلی به بررسی نقش تعدادی از شاخص های مکانی فضایی در خلاقیت شهر ایرانی اسلامی می پردازد. با تحلیل صورت گرفته مشخص شد جهان بینی اسلامی و فرهنگ ایرانی با سود بردن از منابع غنی اسلامی مثل قرآن کریم و احادیث و با بهره مندی از بسترها و استعدادهای غنی فرهنگ شهر و شهرنشینی ایرانی جوابگوی ظهور خلاقیت در فضای شهر ایرانی و معرفی شهر خلاق ایرانی اسلامی در دنیا را دارد.ایده شهر خلاق مبحثی جدید و مورد توجه در حوزه مطالعات شهری و به ویژه توسعه شهری بوده و برای بهتر شدن محیط زندگی وارتقای کیفیت زندگی به واسطه تفکرات نو شهر وندان تاکید دارد.ایجاد شهرهای خلاق باعث نوونق و شکوفایی حیات شهری می گردد که این خود سطح مناسبات یک شهر را در پیوند با سایر شهر ها در مقیاس ملی و فرامللی گسترش می دهد.(فتوحی،۱۳۹۵)

شهر های خلاق نقش اساسی در رشد و توسعه هر شهری خواهند داشت و وجود زیر ساخت های فرهنگی واقع‌تصادی ، رهبری خلاقانه و نقش افراد خلاق و نوآور از جمله امکانات زیر ساختی جهت رونق و توسعه پایدار شهری می باشد . مقاله حاضر توصیفی - تحلیلی است و بازار مورد استفاده تحقیق نیز مطالعات کتابخانه ای و بررسی استاد و مدارک معتبر (کاغذی یا رایانه ای) می باشد.در این مقاله ابتدا با مروری بر ادبیات تخصصی حوزه شهر خلاق و توسعه پایدار، نقطه نظرات متفکران مسایل شهری در رابطه با این موضوع مطرح می شود دردامنه به شناسایی ابعاد مختلف شهر خلاق پرداخته

خلاق با هدف ارائه مطالب جذاب و در عین حال کاربردی ، آموزنده و جدید در حوزه مدیریت و برنامه ریزی شهری و انتشار قوانین و مقررات ذی ربط تشکیل می گردد.در مورد شهرهای خلاق ذکر این نکته حائز اهمیت است که شهرهای خلاق فاقد هویت شهری نیستند بلکه با تکیه بر هویت شهری به حرکت در خواهند آمد اما برای اینکه تضادی پیش نیاید باید در وهله اول پیشینه سکونت و سیر آن به شهر و شهر نشینی و سپس بررسی وضعیت شهر وندان آن می باشد پرداخت . از این حیث شهر تهران مطالعه موردي مناسبی می باشد و پژوهشگر امید برآن دارد تا نتایج حاصله از آن کاربردی و در عین حال راهگشای مدیریت شهری باشد(همان منبع).

۳-روش تحقیق

روش تحقیق در این پژوهش کاربردی و عملی و با تکیه بر آزمون های آماری و نرم افزار GIS می باشد.

۴-شهر خلاق

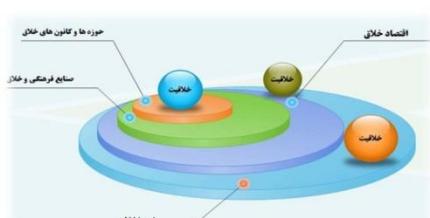
شهر خلاق نظریه ای است که در چارچوب شکوفایی شهری مدنظر برنامه ریزان شهری قرار گرفته است. شهر خلاق به دانه ای در دل خاک تشبیه شده است که در صورت شکفتن باعث تحول عظیم در فضای شهری شده و موجب تسريع حرکت شهر به سوی جهانی شدن می شود. برای تحقق و شکوفایی شهر خلاق به بسترها فرهنگی قوی نیازمند است تا خلاقیت در فضای شهری بروز نماید (لطفی،۱۳۹۵).بنابراین شهرهایی که بن مایه فرهنگی قوی داشته باشند می توانند به زنجیره شهرهای خلاق جهانی پیوسته و بسترها را برای جهانی شدن مهیا سازند. از منظر جغرافیای فرهنگی شهرهای ایرانی با برخورداری و بهره مندی از جهان بینی و فرهنگ ایرانی اسلامی استعداد لازم برای خلاقیت

شهری عبارت است از تلفیق اندیشه ها و رهیافت های صاحب نظران مدیریت شهری مدرن با مبانی و ارزش های بومی و روشی نو در بررسی مسائل و مشکلات شهری و راه گشایی برای آنها در روشی بدیع و تازه به گونه ای که به اصالت ها و داشته ها صدمه ای نزد، این روش در حقیقت از ترکیب خلاقیت و مدیریت شهری به وجود می آید. در چنین شرایطی می توان مدیریت شهری خلاق داشته و توان تجزیه و تحلیل خلاقانه مسائل شهری را به دست آورد. به این ترتیب در ایده یابی، ایده پذیری و ارتباط با شهروندان خود نیز رویکردی خلاق و مبتکرانه خواهد داشت. (شعبی، ۱۳۹۵). در این میان فضاهای عمومی می تواند نقش بسیار مهمی در این ایده یابی و ایده پذیری و نقش واسط میان ارتباط شهروندان و مدیران شهری را بر عهده داشته باشد چرا که فضاهای عمومی سبب می شوند که تفکر خلاق شهروندان همگام و هماهنگ با مدیریت شهری حرکت کند و منجر به توسعه پایدار شود. برای برانگیختن حس خلاقیت در افراد باید آنها را متناسب با توانمندی هایشان در جایگاه شغلی خود قرار دهند که این لازمه شناخت دقیق افراد و داشتن اطلاعات کافی است. یکی از موثرترین عوامل در بروز خلاقیت در یک جامعه، زمینه سازی و بستر سازی در بین انسان ها جهت ایجاد فرهنگی است که در آن همگان در تلاش برای رشد دادن دیگری هستند و با تاثیر بروی یکدیگر به پیشرفت جامعه کمک می کنند. با توجه به وجود نابرابری های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی به عنوان بزرگترین مانع جهت شکل گیری مناطق خلاق و اصول تربیت شهری در مدیریت شهری باید برنامه هایی تدوین گردد. این برنامه ها باید خلاقانه و جهت تشویق شهروندان برای حل مسائل و مشکلات شهری بدون در نظر گرفتن سطوح درآمدی و موقعیت

وجایگاه آن را در عملیاتی نمودن توسعه پایدار شهری موردن بررسی قرار می دهد و درنهایت با ارزیابی تجارب جهانی در رابطه با شهر های خلاق و توسعه پایدار شهر خلاق در شهر های ایران فراهم است و با وجود سابقه تاریخی، هنری، فرهنگی، ظرفیت مذهبی، جاذبه های فرهنگی، نمایش نامه ها، راه اندازی کریدور علم و فناوری و صنایع خلاق می تواند در جهت تحقق شهر خلاق حرکت کند و نقش مدیریت شهری در سالهای اخیر با پیچیده تر شدن مسائل شهری پررنگ تر شده است (همان منبع) مدیریت شهری باید با توجه به استعدادها، انگیزه ها، مشارکت گروه های مختلف و ترکیب این گروهها برای دستیابی به شهری خلاق تلاش کند. در هر شهری همیشه ظرفیتی بسیار بیشتر از آنچه ما در وهله اول تصور میکنیم وجود دارد، اگر بتوانیم بسترها مناسبی را برای ایجاد فرصتهايی که مردم بتوانند خلاقیت ها و ظرفیت های خود را آزاد سازند فراهم کنیم در اصل به سمت ایجاد شهرهای خلاق گام برداشته ایم. شهرهای خلاق مکانهایی هستند که خلاقیت ها در آنها پدیدار می شود. بنابراین مدیریت شهری که یکی از ارکان اصلی شهر خلاق می باشد باید دارای توانمندی ایجاد خلاقیت در شهروندان باشد. این پژوهش براساس روش توصیفی - تحلیلی سعی دارد پس از توصیف شهر خلاق و مدیریت شهری به بررسی مدیریت شهری و مدیریت شهری پایدار و نقش آنها در ایجاد شهرهای خلاق بپردازد. سابقه علم مدیریت شهری به پیدایش شهر و ضرورت تدوین اصول و مقررات و قوانین زیستن انسان ها در کالبد زیستی روانی و اجتماعی باز می گردد ولی سطح پاسخگویی و توانایی حل مسائل شهری بسته به میزان خلاقیت و بهره مندی مدیران شهری است. خلاقیت در مدیریت

اقتصاد شهروندی و کارکرد اجتماعی آن را تشکیل می‌دهد. چنین شهرهایی بر مبنای یک زیرساخت فرهنگی و اجتماعی محکم بنا می‌شوند و به واسطه تسهیلات و امکانات فرهنگی ممتازشان، مرکز ثقل اشتغال خلاق و سرمایه‌گذاری‌ها را به سمت خود جلب می‌کنند (ایراندوست، ۱۳۹۵).

۱-۴- شهر خلاق از منظر حضور طبقه خلاق «ریچارد فلوریدا» که مبدع مفهوم «طبقه خلاق» است، نگاه خود را به نقش خلاق افراد در عصر خلاقیت سوق میدهد. وی معتقد است دیگر مانندگذشته بنیانهای اقتصاد جوامع بر شرکتها و مؤسسات بزرگ استوار نیست و در مقابل نقش افراد در اقتصاد پررنگتر می‌شود. به اعتقاد فلوریدا، امروزشهرها علاوه بر فضای مناسب برای کسب و کار، به فضای مناسب برای افراد نیاز دارند، به خصوص، تمرکز شهری از اقتصاد خلاق و اهمیت رو به رشد آن نسبت به دیگر نقش‌های سنتی شهری قابل توجه است. نظریه سرمایه خلاق فلوریدا بیان میدارد: افراد خلاق موجب قدرتمند شدن شهر و رشد اقتصادی ناحیه‌ای می‌شوند و این افراد مکان‌هایی را برای زندگی ترجیح می‌دهند که دارای ویژگی‌هایی نظیر خلاقیت و نوآوری، متنوع و تسامح باشد.

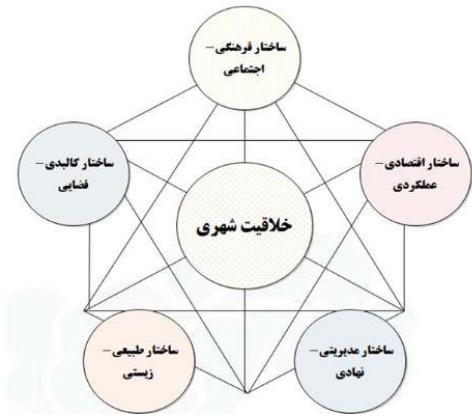
مقیاس خلاقیت

منبع: محمدی، ۱۳۹۰

زندگی آنان تهیه شوند که این امر علاوه بر توسعه و بهبود آموزش و مربیگری در زمینه مهارت‌های کسب و کار، باعث جذب و نگهداری از استعدادهای گوناگون می‌شود. در زمینه نظرخواهی از شهرهای از شهرهای ایران باشد (ایراندوست، ۱۳۹۴). از دیگر عوامل تاثیرگذار بر مدیریت شهری خلاق بعد زمان است. در برخی از مواقع فشارهای ناشی از محدودیت‌های زمانی باعث بالا بردن خلاقیت می‌شود، یعنی اگر در بخشی از شهر و زندگی شهرهای معطل یا ناهنجاری ای به وجود آید که همه جامعه شهری را در بر گرفته باشد مسلماً اگر ذیق وقت هم داشته باشیم، این امر باعث بالا بردن انگیزه‌های درونی افراد و ارائه طرح و پیشنهاداتی جهت حل معطل خواهد شد. شهر خلاق شهری است که به دلیل اهمیت زیبایی شناختی و توانایی آن برای پرورش قوه ادراک و ارتباطات مورد احترام است؛ جایی که تنوع فرهنگی غنیمت شمرده شده و بیان خلاقیت در تمام اشکال آن مورد تشویق قرار می‌گیرد. مردم می‌توانند در زندگی روزمره خود از فعالیت‌های خلاق لذت ببرند. خلاقیت یک اصل اساسی برای انسان بودن و یک منبع حیاتی برای فرد، جامعه و حیات علم اقتصاد است. جوامع خلاق پر جنب و جوش و دارای اماکن انسانی، پرورش دهنده رشد فردی، درخشنان در پیشرفت‌های فرهنگی و تکنولوژیکی، تولیدکننده شغل و ثروت و پذیرای تنوع شیوه زندگی و فرهنگ هستند. شهر خلاق یک مجتمع شهری را توصیف می‌کند که فعالیت‌های فرهنگی بخش‌های مختلف آن، یکی از مؤلفه‌های

شهری و استانداردهای طراحی از سطح بالای برخوردار باشند.

بر اساس استانداردهای یونسکو شهر خلاق، شهری است که از نوآوری و توانمندی‌های شهرسازی در توسعه پایدار شهری استفاده می‌کند.

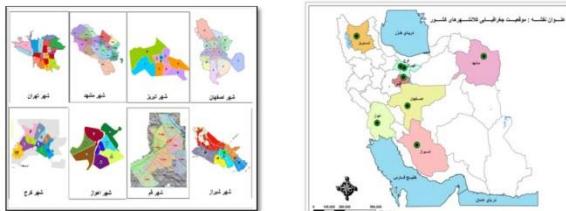

مدل مفهومی شهر های خلاق

منبع: محمدی، ۱۳۹۰

۵- شهر خلاق در ایران

بررسی نقش GIS در شهر خلاق هوشمند اصفهان؛ شهر خلاق صنایع دستی و هنرهای مردمی

موقعیت جغرافیایی کلانشهرهای کشور و نقشه محدوده های مورد مطالعه

لازم بذکر است قبل از ورد به شهر اصفهان جمعیت این شهر را مورد بررسی قرار خواهیم داد و سپس به صورت ویژه آن را با سایر شهرهای خلاق ایران از لحاظ جمعیتی مقایسه خواهیم نمود. جدول زیر به خوبی این مطلب را به نمایش خواهد گذاشت:

بررسی جمعیت مطابق با سال های ۹۰ و ۹۵

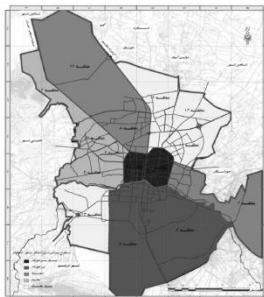
بنابراین شهرها برای موفقیت در جهان امروز باید افراد بسیار خلاق را جذب و حفظ کنند. به اعتقاد فلوریدا، طبقه خلاق به دو گروه از مردم تقسیم می‌شوند؛ گروه اولیه که هستهٔ فوق العاده خلاق متشکل از وسیعی از جمله انسمندان، مهندسان، اساتید دانشگاهی، شاعران، رمان نویسان، هنرمندان، بازیگران، هنرپیشه‌ها، طراحان و معماران، نویسنده‌گان آثار غیردادستانی، ویراستاران، شخصیت‌های فرهنگی، گروه مشاوران، محققان، تحلیل‌گران و سایر نخبگان است و گروه دوم شامل حرف‌های خلاق است که در طیف وسیعی از صنایع دانش محور نظیر بخش‌های مدرن، خدمات مالی، خدمات بهداشتی و حقوقی و مدیریت تجاری کار می‌کنند. فلوریدا معتقد است گروه اول اشکال یا طرح‌های جدیدی را پدید می‌آورند که به سرعت قابل انتقال و بی‌نهایت مفیدند، در حالی که گروه دوم در حل مسایل خلاق در گیره‌ستند (ابراهیم زاده، ۱۳۹۷).

۴- شهر خلاق در جهان

در قرن بیست و یکم، جذب نخبگان و استعدادهای خلاق به یکی از مهم‌ترین ابزارهای شهرها برای رشد و پیشرفت اقتصادی تبدیل شده است. در این راستا، نظریه شهر خلاق توسط ریچارد فلوریدا مطرح گردید که در آن ظهور عصر خلاق در شکل یک انقلاب اجتماعی مهار نشدنی معرفی شده است. به باور این نظریه، جذب افراد خلاق موجب قدرتمند شدن شهرها و بالندگی اقتصادی آن می‌گردد.

نظریه شهر خلاق فلوریدا بر خلاف جدید بودنش، به سرعت در میان دانشمندان، جغرافیدانان و پژوهشگران شهری مورد پذیرش قرار گرفته است. بر مبنای این نظریه، نخبگان یا طبقه خلاق به سکونت در شهرهایی گرایش دارند که از تنوع، تساهله و تسامح چشمگیری برخوردار بوده و از نظر کیفیت محیط

موجب رونق بیشتر صنایع دستی در اصفهان از یکسو و رونق دیگر صنایع و، در نتیجه شهر از سوی دیگر می شود؛ بنابراین اشتغال در شهر افزایش می یابد .

اولویت بندی مناطق چهارگانه اصفهان محمدی، ۱۳۹۰،
منبع: محمدی، ۱۳۹۰

در صورتی که این توسعه به حدی مناسب و رقابتی با دیگر شهرهای جهانی برسد، طبقه خلاق جهانی نیز جذب شهر شده، رونق هرچه بیشتر شهر محقق خواهد شد. به نظر می رسد بتوان نقطه آغاز این روند را برگزاری جشنواره ها و نمایشگاه های جهانی در اصفهان و تبلیغات قدرتمند از مسیر شبکه شهرهای خلاق و استفاده از ظرفیت های این شبکه دانست

<https://www.barta>

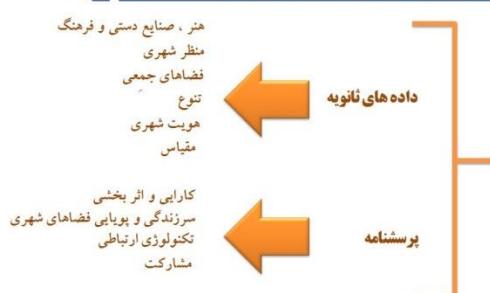
سنگ زیربنای خلاقیت در این شهر، مشارکت طبقه خلاق است. این مشارکت هم مستقیم است و هم به کمک نهادهای شهری صورت می گیرد؛ بنابراین در شهر خلاق اصفهان مردم باید در تصمیماتی که به زندگی آن ها مربوط است، سهیم باشند و به عنوان یک شهروند با حقوق و جایگاه مشخص در مراسم و فضاهای خلاق شرکت کنند تا مفهوم خلاقیت شهری از واری حوزه عرفی شهرنشینی به همه نهادها گسترش یابد. در روند پیوند اصفهان به شبکه جهانی شهرهای خلاق، یکی از مهم ترین تلاش های مسئولان اصفهان، ثبت «هفته نکوداشت اصفهان» بوده است. در این هفته- که به طور معمول در هفته اول اردیبهشت هر سال برگزار

ردیف	شهرها	جمعیت		مساحت (سال ۹۰)
		سال ۹۵	سال ۹۰	
	تهران	۸۷۷۶۱۰	۸۲۴۴۷۰۹	۷۵۰
	مشهد	۳۳۷۲۵۶	۲۷۷۲۷۲۷	۳۰۰
	اصفهان	۲۲۳۳۴۹۲	۱۹۷۸۱۶۸	۲۲۵
	کرج	۱۵۹۳۴۹۲	۱۹۶۷۰۰۰	۱۶۵
	تبریز	۱۸۶۹۰۰۱	۱۵۴۹۴۵۳	۲۲۵
	آهواز	۱۷۷۳۰۳۳	۱۵۲۵۴۹۱	۱۹۰
	قم	۱۳۰۲۰۰۰	۱۱۳۳۰۰۳	۱۴۰
		۱۲۰۱۱۵۸	۱۰۹۵۸۷۱	۹۵

منبع: پیر بابائی، ۱۳۹۷

اصفهان به همراه ۴۶ شهر دیگر در بیستم آذر ۱۳۹۴ به عضویت شبکه جهانی شهرهای خلاق درآمد. پیگیری امور علمی این عضویت بر عهده جهاد دانشگاهی دانشگاه اصفهان و پیگیری بخش اجرایی بر عهده شهرداری اصفهان بود. اصفهان تا پیش از عضویت در شبکه جهانی شهرهای خلاق، هم در زمینه فراوانی تولیدکنندگان منطقه ای و هم از نظر افراد خلاق و ماهر در صنایع دستی بومی، از امکانات مناسبی برخوردار بود و همین ظرفیت موجب پیوستن آن به شبکه های شهرهای خلاق شد.

بررسی شاخصهای شهر خلاق در شهر اصفهان:

اصفهان در زمینه قلم کاری، فیروزه کوبی، میناکاری، خاتم سازی، قالی بافی، منبت کاری، نمدمالی، ملیله سازی و بسیاری صنایع محلی دیگر، منحصر به فرد است. وجود این صنایع دستی و برنده شدن این صنایع در سطح جهانی با پیوستن به شبکه شهرهای خلاق، جذب گردشگر و در نتیجه ارزآوری را برای اصفهان و در نتیجه ایران موجب می شود. این جذب،

پنهان شهر احترام می‌گذارد. همچنین ایجاد شهرهای خلاق باعث رونق و شکوفایی حیات شهری می‌گردد که این خود سطح مناسبات یک شهر را در پیوند با سایر شهرها در مقیاس ملی و فراملی گسترش می‌دهد. ارکان شهر خلاق شامل مردم، بنگاه‌های اقتصادی، فضاهای ایجاد و توسعه شهرهای خلاق در آینده حیاتی است (زنگنه، ۱۳۹۵).

۷- اصول انتخاب شهر خلاق

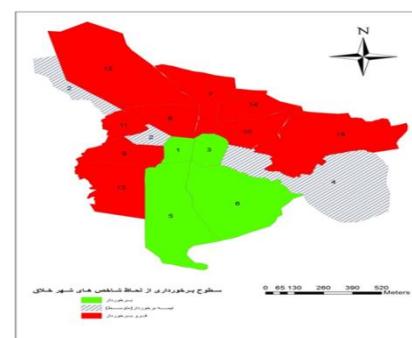
در تجزیه و تحلیل خلاقیت‌های شهری چهار اصل انعطاف‌پذیری، ابتكار، خطرپذیری و رهبری به عنوان شاخص‌های شهر خلاق مورد توجه قرار می‌گیرد. یونسکو شبکه شهرهای خلاق را با هدف کمک به بازیابی پتانسیل‌های اقتصادی، اجتماعی و خلاق صنایع فرهنگی که به وسیله هنرمندان محلی برپا می‌شد، دایر کرد تا بتوانند یونسکو را در هدف تنوع فرهنگی‌اش به نتیجه برسانند. این شبکه متشکل از هفت زمینه بوده و هر شهر با توجه به انرژی و ظرفیتی که به صنعت خلاقانه اختصاص می‌دهد، اولویت خود را بر اساس ادبیات، سینما، موسیقی، مهارت و هنر فرهنگ مردم (هنرها و صنایع دستی)، طراحی، هنرهای رسانه‌ای (توسعه فرهنگی و صنایع خلاق) و تغذیه برنامه‌ریزی می‌کند (کمیسیون ملی یونسکو-ایران).

۸- شهر خلاق و قابلیت تثبیت توسعه پایدار

برخورداری از قابلیت‌های بالا در عرصه فرهنگ و هنر از شاخصه‌های شهرهای خلاق است و این بدان معنا است که بستر مناسب و قابلیت توسعه پایدار از ویژگی‌های شهر اصفهان است.

همان‌گونه که در بیانیه یونسکو آمده است، خلاقیت به عنوان موتور محرک توسعه پایدار شهری به همراه

می‌شود جشن‌های گوناگونی در مناطق پانزده گانه اصفهان با هدف آشنایی بیشتر با فرهنگ بومی اصفهان برپا می‌شود با پیوستن اصفهان به شبکه جهانی شهرهای خلاق، تلاش برای ثبت این هفته در یونسکو به عنوان تلاش برای دستیابی به معیارهای شهر خلاق در جریان است (همان منبع)

میزان برخورداری مناطق پانزده گانه شهر اصفهان از لحاظ شاخصهای خلاقیت شهری.

منبع: بیوه‌هشگر

۶- بهتر شدن زندگی شهروندی با ایده‌های جدید شبکه شهرهای خلاق در سال ۲۰۰۴ توسط یونسکو پایه‌گذاری شد و خلاقیت مردم را در کنار صنایع دستی، معماری و طراحی، رسانه، موسیقی و غذا به عنوان شاخصه‌های شهر خلاق اعلام کرد. شهر خلاق جایی است که هنر و تنوع فرهنگی به دلیل اهمیت و توانایی خاص آن مورد تشویق قرار می‌گیرد و افراد می‌توانند در زندگی روزمره خود از فعالیت‌های خلاق بهره ببرند. ایده شهر خلاق مبحثی جدید و مورد توجه در حوزه مطالعات شهری و بهویژه مدیریت شهری است و بر بهتر شدن محیط زندگی و ارتقای کیفیت زندگی به واسطه تفکرات نو شهروندان تأکید دارد.

این ایده گستردگی دید و اندیشه مدیران، برنامه‌ریزان و شهرسازان را وسعت داده و به تنوع علایق و عقاید در

شبکه شهرهای خلاق یونسکو در سال ۲۰۰۴ و برای ترویج همکاری میان شهرهایی به راه افتاد که از خلاقیت به عنوان عاملی راهبردی برای پیشرفت پایدار شهری استفاده کرده بودند. ۱۸۰ شهری که این شبکه را تشکیل داده‌اند، برای رسیدن به هدف مشترکی با هم کار می‌کنند: قرار دادن خلاقیت و صنایع فرهنگی در قلب برنامه‌های توسعه‌شان در سطح محلی و همکاری فعال در سطح بین‌المللی.

با پیوستن به این شبکه، شهرها متعهد می‌شوند که فعالیت‌های مثبت‌شان را با هم به اشتراک بگذارند و میان بخش‌های خصوصی و عمومی و جامعه مدنی ایجاد همکاری کنند تا:

- آفرینش، تولید و توزیع فعالیت‌ها، محصولات و خدمات فرهنگی را تقویت کنند؛
- توسعه کانون‌های خلاقیت و نوآوری و گسترش فرصت‌ها برای افراد آفریننده و حرفه‌ای در بخش فرهنگی؛
- بهبود دسترسی به زندگی فرهنگی و شرکت در آن، به ویژه برای گروه‌ها و افراد به حاشیه رانده‌شده و آسیب‌پذیر؛
- ادغام کامل فرهنگ و خلاقیت در طرح‌های پیشرفت پایدار.

شبکه شهرهای خلاق یونسکو، هفت حوزه خلاق را پوشش می‌دهد: صنایع دستی، هنرهای بومی، هنرهای رسانه‌ای، فیلم، طراحی، خوراک شناسی، ادبیات و موسیقی.

شبکه شهرهای خلاق، همکار ممتاز یونسکو است و نه تنها سکویی برای تأمل بر نقش خلاقیت به عنوان اهرمی برای پیشرفت پایدار است بلکه محل پرورش فعالیت و نوآوری است. (کمیسیون ملی یونسکو-ایران).

۱۱- اهداف شبکه شهرهای خلاق

مشارکت اجتماعی و چالاکی فرهنگی می‌تواند آینده‌ای متعالی برای شهر را به ارمغان آورد، لذا مدیریت شهری با پیگیری ثبت اصفهان در شبکه جهانی شهرهای خلاق و همچنین ایجاد مرکز خلاقیت و نوآوری در شهرداری اصفهان، نخستین گام‌های مؤثر را در این عرصه برداشته است.

۹- شهر خلاق دروازه جذب گردشگران خارجی

به طور قطع اصفهان مهد صنایع دستی کشور است. برای استفاده از ظرفیت اصفهان می‌توان با کمک مسئولان مربوطه شاهد تحولی بزرگ باشد و از این پتانسیل ارزآوری خوبی نصیب استان و کشور شود. با توجه به پتانسیل موجود در صنایع دستی اصفهان، گردشگران بسیاری روانه این شهر شده و این موجب اشتغال و درآمد برای کشور خواهد شد. موضوع صنایع دستی و گردشگری با یکدیگر در ارتباط‌اند، و با آمدن گردشگر به اصفهان، با توجه به اینکه مراکز اقامتی موجود پاسخگوی نیاز آن‌ها نیست، ساخت هتل‌های بین‌المللی در شهر افزایش می‌یابد. به طور قطع استفاده از پتانسیل صنایع دستی و گردشگری در استان اصفهان و همچنین تحولی بزرگ در صنعت هتل‌سازی استان و همچنین توسعه سیستم حمل و نقل می‌شود. نقش اساسی خلاقیت شهری در توسعه اقتصادی کشور محسوس می‌باشد. بی‌شك فراهم نمودن شرایط و امکانات لازم برای بروز شهرهای خلاق از جمله عواملی خواهد بود که بر رشد و توسعه اقتصادی کشورها اثر مضاعف و مفیدی خواهد داشت و شهر خلاق با تکیه بر مردم و بنگاه‌های اقتصادی به عنوان ارکان اصلی خود و از سوی دیگر، از طریق تنوع جمعیت باعث تقویت خلاقیت می‌شود که از صفات مشخص و مهم این شهرها هست و نقش کلیدی و اساسی در رشد و توسعه اقتصادی دارد.

۱۰- شبکه شهرهای خلاق یونسکو

۱۲- رتبه بندی گزینه ها براساس ارزش

ویکور یا Qi

در این بخش با استناد به داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار ویکور به دسته بندی و طبقات مذکور پرداختیم و بر این اساس از مقادیر حاصل Qi ارزش های ویکور یا شده نشان می دهد که کلانشهر تهران با کمترین مقدار در ساختارهای اجتماعی - فرهنگی، $Qi = 0.00$ در امتیاز اقتصادی - عملکردی، Qi نهادی - مدیریتی و کالبدی - فضایی و در ساختار Qi کلانشهر اصفهان با مقدار 0.00 در امتیاز طبیعی - زیستی در رتبه اول خلاقیت شهری قرار دارند. شهر با بیشترین مقدار 1.00 در ساختارهای Qi اهواز در امتیاز اجتماعی - فرهنگی، اقتصادی - عملکردی و نهادی - مدیریتی و شهر قم در ساختار طبیعی - زیستی و شهر کرج در ساختار کالبدی - فضایی با وزن 1.00 در رتبه های آخر قرار می گیرند.

رتبه بندی گزینه های بر اساس Qi به تفکیک ساختارهای خلاقیت شهری											
اجتماعی- فرهنگی		اقتصادی- عملکردی		پهلوی		طبیعی- زیستی		کالبدی- فضایی			
گزینه ها	رتبه	گزینه ها	رتبه	گزینه ها	رتبه	گزینه ها	رتبه	گزینه ها	رتبه		
تهران	0.00	1	اهواز	0.00	1	اصفهان	0.00	1	تهران	0.00	1
تبریز	0.62	2	مشهد	0.42	2	کرج	0.27	2	اصفهان	0.19	2
اصفهان	0.70	3	اصفهان	0.77	3	شیراز	0.40	3	تبریز	0.32	3
شیراز	0.75	4	قم	0.77	4	تبریز	0.46	4	مشهد	0.55	4
تبریز	0.88	5	مشهد	0.83	5	اهواز	0.52	5	شیراز	0.62	5
مشهد	0.90	6	کرج	0.83	6	شیراز	0.56	6	اهواز	0.86	6
کرج	0.94	7	شیراز	0.98	7	اهواز	0.80	7	قم	0.86	7
قم	1.00	8	اهواز	1.00	8	کرج	1.00	8	اهواز	1.00	8
اهواز	1.00	8									

منبع: پیربابائی، ۱۳۹۷

- در مرحله نهایی برای ادراک بهتر میانگین ساختارهای پنج گانه خلاقیت شهری محاسبه شد و نتایج نشان می دهد در کل ساختارهای خلاقیت شهری سه کلانشهر تهران، اصفهان و تبریز به ترتیب با حداقل میزان $Qi = 0.47$ و 0.56 در رتبه ، های اول، دوم و سوم قرار می گیرند و کلانشهرهای کرج، اهواز $Qi = 0.11$ و 0.56 در رتبه ، و قم به ترتیب با حداقل امتیاز 0.90 رتبه ، و قم به ترتیب با حداقل امتیاز رتبه های آخر را از لحاظ وضعیت و پتانسیل

اهداف:

- تقویت خلاقیت، تولید، توزیع و بهره مندی از محصولات و خدمات فرهنگی در سطح محلی
- ترویج خلاقیت و بیان خلاقانه، به ویژه در میان اقشار آسیب پذیر از جمله زنان و جوانان
- افراش دسترسی به زندگی فرهنگی و شرکت در آن و همچنین بهره مندی از محصولات فرهنگی
- تلفیق صنایع فرهنگی و خلاق در برنامه های توسعه محلی (کمیسیون ملی یونسکو- ایران)

۱- حوزه های فعالیت:

اهداف شهرهای خلاق از طریق همکاری در حوزه های زیر عملی می شوند:

- پروژه های آزمایشی: نوآوری های که نمایانگر اهمیت خلاقیت به عنوان کلید توسعه است.
- ترویج فعالیت های مثبت: تبادل پروژه ها و فعالیت های رسمی که کارآمدی شان ثابت شده است.

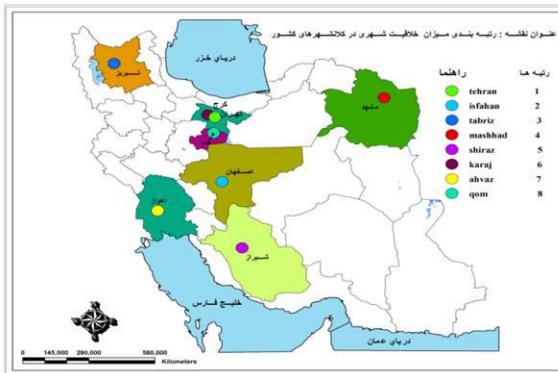
پژوهش ها: پژوهش، تحلیل و ارزیابی تجربه شهرهای خلاق

- جلسات: جلسات مشورتی در جهان مجازی و واقعی
- برنامه های همکاری: ابتکارهای شمال - جنوب، جنوب - جنوب و شمال - جنوب - جنوب برای حمایت از اعضای نیازمند کمک
- آموزش و ظرفیت سازی: تبادل کارآموز و برنامه های آموزشی
- سیاست گذاری: نوآوری های مربوط به طرح های توسعه محلی و یا ملی (کمیسیون ملی یونسکو- ایران)

اختیار مشتاقان قراردهند. باید توجه داشت که این مزیت های رقابتی که اختیار جامعه قرار دهنند در واقع در هر مکان و هر شهری مستقر نمی شود و باید شرایطی برای آنان فراهم شودمتخصی، هنرمندان، محققان و ...در شهرهایی که محیط هایی دلچسب از نظر فرهنگی، اجتماعی، نهادی و اقتصادی داشته باشد، ساکن می شوند.

شهرهای موقق در این زمینه فقط مراکز اصلی شهری معروف به شهرهای جهانی که امتیازات منحصر به فردی در زمینه فعالیت های جهانی اقتصادی، فرهنگی و سیاسی و شهرهایی که شرایط لازم را برای پرورش جهانی به خود اختصاص داده اند، نیستند بلکه آن دسته از شهرها هستند که در جذب خلاقیت ها و عناصر خلاق تلاش نموده اند در این میان موقق عمل می کنند بهترین مثال برای این نمونه در ایران دو شهر اصفهان و رشت می باشد. میان دو رویکرد کلی شهر خلاق، جذب افراد خلاق و توسعه صنایع خلاق، آن چه در کوتاه مدت در ایران امکان پذیر است. استفاده از صنایع خلاق است؛ زیرا گسترش ارتباط ایران با دیگر کشورهای جهان و شناخته شدن ظرفیت های ناشناخته شهرهای ایران در سطح جهانی، می تواند فرصت مناسبی برای شناسایی خلاقیت های بومی باشد و در کوتاه مدت به توسعه این صنایع خلاق از مسیر جذب گردشگر منجر شود و علاوه بر اینکه ساکنین را از مزایای خود بهره مند سازد موجب به حرکت درآوردن صنعت گردشگری و توسعه اقتصادی نیز خواهد شد. این فرصت می تواند با تعامل دانشگاهیان با بنگاه های اقتصادی و شهرداری ها و نیز تشکیل بنگاه های دانش بنیان، به برتری شهرهای ایران در مقابل شهرهای جهانی بینجامد.

های خلاقیت شهری در مقایسه با سایر کلانشهرهای کشور به خود اختصاص می دهند(پیربابائی، ۱۳۹۷)

رتبه بندی نهایی کلانشهرها بر اساس میانگین Qi در ساختارهای خلاقیت شهری

۱۲-نتیجه گیری

شهرهای خلاق به عنوان رویکردی جدید به توسعه از اواسط دهه ۱۹۹۰ م به طور جدی مطرح گردید، شهرهای خلاق به عنوان مراکز نوآوری، خلاقیت و تبدیل ایده به ثروت، قلمداد می گردند از آن جا که ایده و نوآوری عناصر اصلی رقابتی در عصر جهانی شدن ، هستند؛ داشتن شهرخلاق، آرزوی هر جامعه ای است. امروزه رقابت اصلی در فرآیند جهانی شدن بین مراکز شهری می باشد و میان دولت ها و ملت ها نیست .اما رقابتی که بین شهرها در عصر جهانی شدن وجود دارد یا خواهد داشت، در جذب افراد متخصص است .اگر در گذشته جذب کارگر ماهر و نیمه ماهر مدنظر بود، اکنون رقابت در جذب کسانی است که در زمینه تکنولوژیکی و اطلاعات مهارت دارند . شهرها، امروز و در آینده سعی می کنند محیطی را فراهم سازند که متخصصین راغب شوند در آن محیط زندگی کنند و در مقابل تخصص خود را بدون دغدغه دارند.

۴. ایراندشت، کیومرث؛ مصطفی غلامیزارچی، ۱۳۹۴، ارتقای فرصت حضور و مشارکت مردم با استفاده از معرفی گونه های فضای عمومی شهر خلاق نمونه موردي: شهر بیزد، نشریه هنرهای زیبا - معماری و شهرسازی، دوره ۲۰ شماره ۵. بخارائی، احمد، ۱۳۹۶، تحلیل جامعه شناختی وضعیت شهروندی فرهنگی (مطالعه موردي: شهر نوندان تنکابن)، دوره ۲۸، شماره ۶. بسته نگار، مهرنوش (۱۳۹۵) نماد رنگ در برنده گردشگری خلاق شهرهای ایران، فصلنامه هنر و تمدن- ۲۱. شرق. سال چهارم. شماره یازدهم.
۷. پیرباقی، محمد تقی، ۱۳۹۷، پایش ساختار شهرها از منظر راهبرد شهر خلاق (مطالعه موردي: کلانشهر کشور)، نشریه علمی - پژوهشی برنامه ریزی توسعه کالبدی، سال سوم شماره ۸. زنگنه شهرکی، سعید؛ باقر فتوحی مهربانی؛ محمد پوراکرمی؛ محمدرضا سلیمانزاده (۱۳۹۵) تحلیل قابلیتها و جایگاه شهر تهران از نظر تحقق مفهوم شهر خلاق در مقایسه با سایر شهرهای دنیا، مجله جغرافیا و توسعه فضای شهری. سال سوم، شماره ۲
۹. شفیعی، زاهد؛ فیروزه فرخیان؛ لیلا میرقدر، ۱۳۹۳، اصفهان به عنوان شهر خلاق صنایع دستی با رویکرد توسعه گردشگری، فصلنامه جغرافیا انجمن جغرافیای ایران. دوره جدید. سال دوازدهم. شماره ۴۳
۱۰. فتوحی مهربانی، باقر؛ محسن کلانتری؛ سید عباس رجایی، ۱۳۹۵، شهر خلاق و شاخصهای شهر خلاق ایرانی، فصلنامه علمی پژوهشی و بین المللی انجمن جغرافیا، شماره ۲۱
۱۱. قربانی، رسول، ۱۳۹۲، شهرهای خلاق، رویکردی فرهنگی در توسعه شهری، مطالعات جغرافیائی مناطق خشک، سال سوم، شماره یازدهم

وجود شبکه جهانی شهرهای خلاق یونسکو با دسته بنده مشخص، شناخته شدن بیشتر خلاقیت های نهفته شهرهای جهان برای خود آن شهرها را در پی دارد. شناخت بهتر شهر خلاق از خود و نیز تعامل بیشتر با جهان از مسیر پیشرفت صنایع خلاق و جذب گردشگر، به خودکفایی اقتصاد شهر در گذر زمان می انجامد و در نتیجه، شهر به تدریج در مسیر توسعه پایدار شهری گام بر می دارد.

۱۳- پیشنهادات

- ۱- ارائه آموزش از مقاطع ابتدائی
- ۲- آموزش های همگانی با در نظر گرفتن گروه سنی مخاطب
- ۳- ایجاد زیر ساخت های شهر خلاق از جمله شهر شاداب، و شهر هوشمند
- ۴- بررسی ها و مطالعات مداوم و رها نساختن پروژه در مراحل اولیه و...
- ۵- اختصاص بودجه مکفى تا پایان طرح

منابع و مأخذ

۱. ابراهیم زاده، عیسی، ۱۳۹۷، سنجش و ارزیابی وضعیت شاخص های شهر خلاق، جغرافیا و توسعه، شماره ۵۲
۲. ابراهیم مزاده، عیسی؛ مرتضی اسدیان (۱۳۹۲) تحلیل و ارزیابی میزان تحقق پذیری حکمرانی خوب شهری در ایران موردشناسی: شهر کاشمر، فصلنامه جغرافیا و آمیش شهری - منطقه ای . شماره ۶
۳. اسفندیاری مهندی، حمیده (۱۳۹۴) ارزیابی نقش آموزش عالی در توسعه کالبدی شهر نمونه موردي: شهر زاهدان، پایان نامه کارشناسی ارشد . دانشکده جغرافی و برنامه ریزی محیطی. دانشگاه سیستان و بلوچستان. استاد راهنمای دکتر اسماعیل آقایی.

۱۲. کمیسیون ملی یونسکو- ایران
<http://fa.irunesco.org>

۱۳. گودرزی، نصرت الله، ۱۳۹۰، امکانسنجی تحقق شهر
خلاق در شهرهای میانی ایران؛ با تأکید بر تحقق
گردشگری فرهنگی- هنری (مطالعه موردنی: شهر
آمل)، دانشگاه مازندران

۱۴. لطفی، صدیقه؛ مجتبی شهابی شهمیری؛ التاز
نیکبخت، ۱۳۹۵امکانسنجی کاربرد رویکرد
کلانشهرهای شبکه ای چند مرکزی خلاق در
مناطقی کلانشهری مازندران مرکزی، فصلنامه
جغرافیا و توسعه سال چهاردهم

۱۵. محمودی، جمال، ۱۳۹۰، رتبه بندی مناطق شهر
اصفهان از لحاظ شاخص های فرهنگی بر اساس
تصمیم گیری چند شاخصه، فصلنامه علمی
پژوهشی رفاه اجتماعی سال ۱۲ شماره ۴۴

۱۶. همشهری ۱۱ آذر ۱۳۹۶، کد مطلب 391119

<https://www.barta> .۱۷

Achieving Sustainable Development with Emphasis on Creative City (Case Study: Isfahan)

Bahram Azadbakht , Mojgan Rezaei

Abstract

The city is like a living creature but not like a tree this holy place, which God has sworn in the Holy Quran, is a place for human beings to live, so attentive attention can satisfy the inhabitants of it. It will not be found unless it builds the necessary infrastructure that has been a factor in achieving sustainable development, but it is also important to pay attention to the role of human beings and the education of this strange creature, as it is the ethical and creative city of a healthy city. But exactly where and in what manner and for what purpose it should be managed is the most important question of the present study. To answer this important question, we went to the library resources and followed some of them in the field, and based on the existing statistical tests, we concluded that Tehran had more population in the heart of its ecological potential. This has led to cultural diversity in the city of Tehran, as well as the lack of necessary personal and social education and exploitation, as well as the lack of education in achieving citizenship rights as one of the most important issues facing the Iranian capital. That's why there are so many problems in the areas of transportation, beautification, children, and the elderly and so on. The creative city is a city that, after being firmly rooted in the beliefs that seek to apply the principles of urban design, is suitable for all segments of society and how many people To be more committed to the principles of social ethics is actually to build a better social relationship and, subsequently, to build a healthier, more dynamic society. This healthy and secure city can provide ideas and be the creator of a creative city. And Isfahan has been pioneering in this regard and has been able to provide the necessary background for achieving this. A long way ahead. researcher use vikor modeling and shows result whit GIS

Keywords: Sustainable Development, Ethical City, Tehran City, Cultural Diversity, Creative City